

22 mei 1917

Berlijn, 22 mei. Officieel: Legergroep prins Rupprecht: In het vak van leper, bij Loos, Oppy en over een breed front ten zuiden van de Scarpe was de actie van de artillerie de gehele dag levendig.

24 mei 1917

Berlijn, 24 mei. Officieel: Legergroep prins Rupprecht: Bij Wijtschate was de artillerieactie tot in de nacht levendig.

25 mei 1917

Berlijn, 25 mei. Officieel: Legergroep prins Rupprecht: In het vak van Wijtschate en ten noordoosten van Armentières drongen na een sterke vuurvoorbereiding Engelse verkenningsafdelingen vooruit. Ze werden in een gevecht van man tegen man teruggeworpen.

Men meldt ons uit Oostburg:

Hedenmorgen zijn hier een aantal vliegmachines waargenomen, komende uit het westen en gaande in zuidelijke richting. Om zes uur keerden zij terug en werden hevig beschoten boven de Belgische kust. Mogelijk hebben zij het nieuwe vliegveld met bommen bestookt.

Gisteravond om negen uur werd hier een hevige ontploffing gehoord.

29 mei 1917

Berlijn, 27 mei. Officieel: Legergroep Rupprecht: In de boog van Wijtschate en op beide oevers van de Scarpe nam het artillerievuur

weer een grotere omvang aan. Herhaaldelijk zijn voorwaartse verkenningbewegingen van de Engelsen afgeslagen.

Berlijn, 28 mei. Officieel: Legergroep Rupprecht: Tussen Ieper en Armentières, bij Hulluch en aan weerszijden van de Scarpe ontwikkelden zich bij helder weer hevige geschutgevechten. Om middernacht hebben wij verscheidene Engelse compagnieën door een tegenaanval teruggeslagen.

Berlijn, 29 mei. Officieel: Legergroep prins Rupprecht: In het vak van Wijtschate gisteren verhoogde vuuractie.

Berlijn, 28 mei. De 25^e dezer zijn aan de Vlaamse kust twee vijandelijke vliegtuigen door onze marinevliegers ten val gebracht. De 26^e hebben drie van onze Vlaamse zeegevechtsvliegtuigen, die voor de Franse kust met een smaldeel van 4 Franse vliegboten slaags raakten, alle 4 neergeschoten na een gevecht van luttele minuten. Van de bemanningsleden konden 4 officieren en 2 onderofficieren gered worden. De overige inzittenden zijn verdronken.

Ofschoon onze torpedoboten, die met de berging bezig waren, door vijandelijke zeestrijdkrachten werden bemoeilijkt, kon een Franse vliegboot onbeschadigd worden binnengebracht. De andere toestellen werden geheel vernield. Geen van onze torpedoboten heeft schade geleden.

Een van onze duikboten heeft de 25^e mei in de Hoofden het Engelse Engelse watervliegtuig nr 9060 neergeschoten en de twee inzittenden gevangen genomen.

30 mei 1917

Uit Havre seint men ons, dat de Belgische krijgsraad te Calais uitspraak gedaan heeft in de zaak van de Prelle, van den Plas en anderen, die waren beschuldigd van ontvreemding ten nadele van de Belgische staat. De verdachten hadden tal van bezwaren opgeworpen, maar dit vonnis verklaart de procedure geldig, gelast volstreckte opsluiting voor van de Prelle, die tot nu toe een bevoorrechte behandeling genoot en eist de onverwijfde inhechtenisneming van de verdachten, die nog op vrije voeten zijn. Erlang zal worden vastgesteld, waar de zaak eigenlijk om draait.

Het wekelijks overzicht van 19 tot 26 mei omtrent de krijgsverrichtingen op het Belgische front luidt: Uitgezonderd vele gevechten tussen verkenningsafdelingen, waarbij enkele gevangenen en verscheidene uitrustingsstukken van de vijand in onze handen bleven, vonden er gedurende de afgelopen week op het gehele Belgische front verscheidene geschutgevechten plaats, o.a. in de streken van Ramskapelle, Diksmuide, Noordschote en Het Sas. Bom- en granaatgevechten werden geleverd bij Diksmuide, het Veerhuis en Steenstrate. Ons geschut en onze loopgraafmortieren hebben vijandelijke schuilplaatsen ten noorden van Diksmuide en rond Poesele stukgeschoten. De mist heeft onze vliegactie belemmerd.

Berlijn, 30 mei. Officieel: Legergroep prins Rupprecht: Gedurende de dag alleen in het vak van Wijtschate levendige artillerieactie. 's Avonds werd het vuur ook op andere plaatsen sterker.

Berlijn, 29 mei. In de bocht van Wijtschate en in de streek van Armentières was gisteren de werkzaamheid van de artillerie weer aanmerkelijk verlevendigd. Ook 's avonds en 's nachts hield bij Mesen en Armentières het hevige vuren aan.

Men schrijft ons:

Ten einde de beroepsopleiding van de Belgische zeelieden te verzorgen, heeft de Belgische minister van oorlog besloten een depot voor bemanning te openen, een inrichting, die tegelijk een administratief centrum en een plaats van onderricht zal zijn voor zeelieden. Aldus wordt nu reeds, zover het mogelijk is, gezorgd voor de Belgische koopvaardijvloot, die een van de krachten zal moeten zijn, welke aan de heropbeuring van België zullen moeten meewerken. Het depot zal twee compagnies zeelieden bevatten, een peloton zeeartillerie, dat gedurende de oorlog de kustbatterijen zal bedienen, en verder een school waar een wetenschappelijke voorbereiding zal gegeven worden in verschillende vakken. Het geheel zal, gedurende de oorlogstijd, een staf hebben en beheerd worden als een afzonderlijke instelling.

31 mei 1917

Berlijn, 31 mei. Officieel: Legergroep prins Rupprecht: De levendige artillerieactie in de vakken van Ieper en Wijschate duurt voort.

1 juni 1917

Havre, 31 mei. Generaal Haig, opperbevelhebber van het Britse leger in Frankrijk, heeft aan koning Albert het volgende geschreven:

Sire, Nu troepen Belgische artillerie zijn teruggekomen, na twee jaar met het tweede Britse leger te hebben dienst gedaan, verzoek ik uwe majesteit eerbiedig, mij te veroorloven, mijn waardering uit te spreken voor de zeer belangrijke diensten, bewezen door het regiment, waarvan ik hulp gekregen heb. Van meet af aan was het regiment in de weer in die sector van de linie, die hard werk eiste in lastige omstandigheden. De mannen hebben steeds gretig uit eigen

beweging aan de oproepen gehoor gegeven en dienst gedaan in een verheffende toewijding aan hun taak, die de bewondering heeft gaande gemaakt van hun bevelhebbers, onder wie het heeft gediend en van de kameraden in het Britse leger, met welke het heeft samengewerkt.

De brief was getekend: D. Haig, generaal-bevelhebber over het Britse leger in Frankrijk.

Berlijn, 1 juni. Officieel: Legergroep prins Rupprecht: In de duinenstreek, aan de kust, in het vak van leper en vooral in de buurt van Wijtschate kreeg de artilleriestrijd gisteravond een grote hevigheid.

Met geconcentreerd vuur bereidde de vijand op verschillende plaatsen sterke verkenningsaanvallen voor, die vooral in gevechten van man tegen man afgeslagen werden.

2 juni 1917

Londen, 1 juni. Officieel avondbericht: Een Britse afdeling drong de vijandelijke stellingen ten zuiden van leper binnen en bombardeerde vele schuilholten met succes.

Berlijn, 1 juni. Officieel avondbericht: Levendige vuurstrijd in de bocht van Wijtschate.

Berlijn, 1 juni. Gisteren lagen de Duitse stellingen bij St.-Elooi en Wijtschate alsmede de streek van Mesen en die ten westen van Waasten onder het zwaarste vuur, dat ook 's nachts op gang bleef. Vijandelijke patrouilles, die er 's nachts in die buurt op los trokken, werden teruggeworpen. Ze lieten gevangenen in onze handen. Bij

Waasten wist de tegenpartij gisterochtend vroeg in onze schansen voet te krijgen, maar door een tegenaanval moest zij dadelijk terug.

Havre, 1 juni. Koning Albert heeft te De Panne de Braziliaanse senator Machado, die vergezeld werd door Barros Moreira, de Braziliaanse gezant hier, in audiëntie ontvangen.

De koning heeft Machado en Brazilië dank gezegd voor de steun van België.

Berlijn, 2 juni. Officieel: Legergroep prins Rupprecht: Evenals vorige dagen krachtige actie der artillerie in het vak van Wijtschate.

Vandaag heeft de wederzijdse artillerie aanmerkelijke bedrijvigheid ontwikkeld in het vak van Ieper.

3 juni 1917

Berlijn, 2 juni. In Vlaanderen neemt de geschutstrijd toe. De Duitse batterijen blijven met krachtige steun van de vliegers de Engelse batterijen met goede uitslag bevechten.

Zeevliegtuigen vielen gisternacht Duitse steunpunten te Zeebrugge, Oostende en Brugge aan. Ze wierpen verscheidene tonnen ontplofbare stoffen.

4 juni 1917

Berlijn, 4 juni. Officieel: Legergroep prins Rupprecht: In het vak van Wijtschate bereikte de artilleriestrijd gisteren een buitengewone hevigheid, die tot in de nacht aanhield.

Berlijn, 3 juni. In het vak van Wijtschate is het Engelse artillerievuur in de loop van de 2^e tot een geweldig vernietigingsvuur opgevoerd.

Bij St.-Elooi, Wijtschate, Mesen, en ten westen van Waasten werd een op roffelvuur gelijkend vuur met geschut van het zwaarste kaliber op de Duitse loopgraven en het achtergelegen terrein gericht. De Duitse batterijen en mijnwerpers beantwoordden het zeer krachtig. Op tal van plaatsen werden ontploffingen waargenomen.

Uit Oostburg schrijft men ons:

Zondagmorgen tussen vier en zes uur zijn hier terug vliegmachines over komen vliegen, eerst naar het zuiden en later kwamen zij uit die richting terug. Bij hun terugkomst werden zij op de Belgische kust hevig beschoten. Om zes uur zag men een Duits vliegtuig het terrein komen verkennen.

Men meldt ons uit Oostburg:

Van gisteravond elf uur af tot hedenmorgen hebben verscheidene vliegeschaders bommen geworpen boven Brugge Zeehaven en Brugge. Deze bomaanval is de hevigste, welke men tot heden heeft waargenomen. Alles stond te trillen door de zware ontploffingen. De vliegers werden hevig beschoten. In de lucht zag men het losbranden der granaten.

5 juni 1917

Londen, 4 juni. Officieel avondbericht: De wederzijdse artillerie heeft aanmerkelijke bedrijvigheid ontwikkeld in het vak van Ieper.

Berlijn, 4 juni. Het heftig geschut- en mijnvuur bleef in het vak van Wijtschate onverzwakt. De Duitse batterijen beantwoordden het met dezelfde kracht.

Londen, de Britse admiraliteit meldt:

Volgens bericht van de vlootvoogd te Duinkerken zijn gisternacht de haven en het kanaal van Brugge met goede uitslag met bommen bestookt.

Het wekelijks overzicht omtrent de krijgsverrichtingen op het Belgische front, van 26 mei tot 2 juni, luidt:

Gedurende de afgelopen week heerste er grote bedrijvigheid van onze verkenningsafdelingen. Deze hebben vijandelijke posten aangevallen bij Kloosterhoek en het Veerhuis, maar zij werd door het vuur van onze infanterie teruggeslagen.

Geschutgevechten, min of meer hevig, bij Ramskapelle, Pervijze, Diksmuide, alsook in de omgeving van Steenstrate.

Onze vliegers hebben verscheidene verkenningstochten gedaan. Als vergelding voor een beschieting van Fortem door vijandelijke vliegtuigen, hebben wij bij een nachtelijke tocht de vijandelijke loodsen van Praatbos beschoten.

Berlijn, 5 juni. Officieel: Legergroep prins Rupprecht: De toestand aan het Vlaamse front is onveranderd.

In de Wijtschate-boog en in de naburige vakken nam sedert enige dagen de artillerieslag gedurende de namiddag tot de grootste hevigheid toe. Hij hield tot diep in de nacht aan. Vijandelijke patrouilles, die om de uitwerking van de artillerie waar te nemen, oprukten, werden steeds teruggeworpen.

Nieuwe aanvallen op de Belgische kust.

Men seint ons uit Oostburg:

Van elf uur af zijn gisteravond vliegers om het uur bommen gaan gooien op de Belgische kust. Van vier uur hedenmorgen af werd er ter hoogte van Zeebrugge zwaar kanongebulder gehoord. Alles stond te trillen van de zware slagen. Langzamerhand verplaatste zich het schieten in de richting van Westende, waar nu nog geschoten wordt. De verkenningen in de lucht waren gisteren zeer druk. De gehele dag werd er hevig schieten uit westelijke richting gehoord.

6 juni 1917

Berlijn, 5 juni. Officieel avondbericht: Aan weerszijden van Wijschate duurt de artillerieslag voort.

Berlijn, 5 juni. In de nacht die aan de vierde voorafging, hebben Duitse batterijen het vijandelijk geschut in de boog van Wijschate onder doeltreffend vuur genomen. Dientengevolge was in de ochtend van de vierde het vijandelijke vuur daar flauwer. 's Middags liep het echter weer tot buitengewone hevigheid op. Aanvallen van Engelse afdelingen werden daar gefnuikt. Ook zijn er gevangenen gemaakt.

Londen, 5 juni. De Britse admiraliteit deelt mede:

Marinevliegtuigen hebben zondagnacht het vliegpark van Sint-Denijs-Westrem met goede uitwerking gebombardeerd.

Zeevliegtuigen vielen tegelijkertijd het steunpunt van de zeevliegdiens te Zeebrugge aan en lieten bommen vallen op schepen in de haven van Brugge.

De oorlogstoestand.

Tot hedenmiddag weinig nieuws van belang.

Ten zuiden van Ieper duurt de artillerie­slag, die met de daarbij behorende overvallen een aankondiging is van nieuwe infanterie­actie, onverminderd voort. Aangezien de Duitsers daar ter plaatse nog niet zijn teruggetrokken, is het duidelijk, dat ze zich hebben voorbereid althans de eerste stoot in hun oude stellingen te keer te gaan. Er zal hier hoogst vermoedelijk een verwoede slag ontbranden, maar waarschijnlijk zullen er slechts weinige mensen zijn, die verwachten, dat hij een beslissing zal brengen. Aanvankelijke terreinwinst voor de aanvaller, dan nieuwe aanvallen, die echter minder voordeel brengen, dan weer stilstand en als enig eindresultaat veel doden en veel gesnoef van beide kanten. Beide partijen beschouwen zich als overwinnaar, maar alles blijft onbeslist. Zo is het al zo dikwijls gegaan, dat het moeilijk is van de aanstaande slag in Vlaanderen veel meer te verwachten.

7 juni 1917

Parijs, 6 juni. Officieel: Op het front in België tegen middernacht levendige actie.

Berlijn, 6 juni. Officieel avondbericht: In het vak van Wijtschate blijft de toestand gespannen.

Berlijn, 6 juni. In de boog van Wijtschate heeft het geschutvuur gisteren opnieuw het karakter van een heftig verwoestings- en roffelvuur aangenomen. Vliegerwaarnemingen stelden de goede uitwerking van de Duitse artillerie vast. De Engelsen bleven Belgische dorpen ver achter het front vernielen. Met de zwaarste kalibers werden verscheidene plaatsen, en daaronder vooral Wervik, onder vuur genomen.

Londen, 6 juni. De admiraliteit meldt: Uit fotografische opnamen boven Oostende blijkt dat als gevolg van de beschieting uit zee van

gisteren de werkplaatsen aan de haven of zwaar beschadigd, of geheel vernield zijn. De sluisen die toegang geven tot het havenbekken waar de duikboten liggen en een torpedojager werd hersteld, zijn erg beschadigd. Naar het schijnt zijn ook tal van schepen gezonken.

Gisterenmiddag om half zes hebben 4 marinevliegers, op patrouille bij Duinkerken, ongeveer 18 vijandelijke vliegers, die zich bij Oostende bevonden en in noordwestelijke richting vlogen, aangevallen. Er volgden onbesliste gevechten; de vijand werd naar Engeland gejaagd. Op hun terugreis werden de vijanden vervolgd en aangevallen door een zeevliegtuig van het luchtstation op de kust van Kent. Onze vlieger wist er twee naar omlaag te drijven. Hijzelf is te Duinkerken geland.

Berlijn, 7 juni. Officieel: Legergroep prins Rupprecht: Tussen Ieper en Armentières woedt sedert gisteren de artilleriestrijd met onverminderde kracht.

Heden in de vroege is na uitgebreide mijnontploffingen en zeer hevig roffelvuur met infanterieaanvallen der Engelsen de slag in Vlaanderen volledig ontbrand.

Het bombardement van Oostende.

Londen, 6 juni. In verband met het officiële Duitse bericht over het bombardement van Oostende verneemt Reuter uit vertrouwde bron, dat uit de genomen foto's blijkt, dat geen huis beschadigd is, behalve gebouwen op de scheepswerf. Als er dus Belgen gedood zijn, zoals van Duitse zijde gemeld is, moeten die op de werf gewerkt hebben.

De oorlogstoestand.

Op het westelijk gevechtsterrein is het belangrijkste bericht, dat het in de boog om Ieper blijft spannen. In afwachting van de belangrijke gebeurtenissen, die daar te verwachten zijn. Op de rest van het gevechtsterrein hier en daar overvallen van ondergeschikte betekenis.

Men meldt ons omtrent het zeegevecht op 5 dezer voor de Belgische kust: Van de schepen der Engelsen was in de heiige lucht niets te zien; de Duitse strijdkrachten, die uit torpedojagers bestonden, kon men waarnemen.

Na afloop van de beschieting werd een oorlogsschip, dat vermoedelijk ontredderd was en in brand stond, de haven van Zeebrugge binnengesleept.

Men meldt ons uit Oostburg:

Sedert maandagmorgen hoort men hier onophoudelijk het gebulder van het geschut, zelfs 's nachts gaat het schieten door. Het is zo hevig, dat het niet mogelijk is de schoten te tellen.

8 juni 1917

Berlijn, 7 juni. Officieel avondbericht: In de boog bij Wijtschate is de vijand onze voorste stellingzone binnengedrongen. De heen en weer golvende strijd is nog in volle gang.

Berlijn, 7 juni. Officieel: Wij hebben de Duitse stellingen op de rug van Mesen-Wijtschate op een front van meer dan negen mijl aangevallen. Wij veroverden overal, wat we ons in de eerste plaats hadden voorgesteld en volgens de rapporten is de verdere vooruitgang langs het hele aanvalsfront bevredigend. Op de verzamelpunten zijn al groepen gevangenen.

Londen, 7 juni. Officieel: Haig meldt de inname van Mesen, Wijtschate en andere plaatsen op een front van 9 mijl breedte. Meer dan 5000 gevangenen zijn reeds geteld. Wij hebben veel kanonnen en krijgstuig buit gemaakt.

Berlijn, 7 juni. Het heden in Vlaanderen begonnen nieuwe offensief der Engelsen was reeds lang verwacht, daar al voor het midden van mei de vuuractie was toegenomen in de boog bij Wijtschate waar ten zuiden van het kanaal van Ieper de Duitse stellingen in de vijandelijke linies vooruitspringen. Na een korte tussenpauze van 16-21 mei begon op 22 mei de stelselmatige aanhoudende vuurvoorbereiding, die van 1 juni af tot buitengewone hevigheid aanzwol en verscheidene dagen de kracht van roffelvuur had. Felle verkenningaanvallen van de vijand bevestigden zijn aanvalsbedoeling. Reeds in de avond van 5 juni werden verscheidene forse voorwaartse bewegingen, in de nacht door patrouilles ondernomen, gekeerd. Hier en daar binnengedrongen Engelsen werden in een gevecht van man tegen man teruggeworpen. Tevergeefs gebruikten de Engelsen vlammenwerpers, waarvan er hun een werd ontnomen. Dezelfde avond is een verkenning, die gewelddadig met zowat twee compagnieën uitgevoerd werd tegen onze stellingen bezuiden de beek Dauve, met verliezen afgeweerd.

Vroeg in de ochtend van de 6^e dezer trokken ten zuiden van Mesen twee Engelse patrouilles erop los, die eveneens werden verjaagd. Gisterochtend lag slechts af en toe zwaar vuur op het aangevallen front en op het achterland, waar de Engelse granaten de Belgische plaatsen Waasten en vooral Menen havenden en 's middags steeg het vuur tot het zwaarste roffelvuur.

De hele nacht, die aan de 7^e vooraf ging, raasde onverpoosd de heftigste geschutstrijd. Tal van vijandelijke patrouilles werden afgeweerd en gevangenen ingeleverd.

Om vier uur 's ochtends lieten de Engelsen op verscheidene punten mijnen springen. Daarop volgde een vuurgolf van de allergrootste kracht. Om vijf uur 's ochtends gingen de Engelse stormtroepen op het hele front van de boog van Wijtschate tot de aanval over. De infanterieslag woedt heen en weer op het terrein, dat grotendeels vlak, deels moerassig en vol hagen en bosjes is. De werkzaamheid van artillerie en vliegers is gestegen. Onze mannen zijn met de oude dapperheid aan de slag.

Londen, 7 juni. Reuters bijzondere correspondent bij de Britse troepen in Frankrijk seint vandaag:

Ongeveer een uur voor het aanbreken van de dag heeft zich vandaag een nieuwe krijgsverrichting ontplooid. Op het van tevoren vastgestelde ogenblik scheurde de uitgebreidste mijnoperatie, die ooit werd beproefd, de lucht met een verschrikkelijke gloed en een oorverdovend gekraak, doordat een lange reeks mijnen, waarvan sommige meer dan een jaar geleden gegraven waren, langs de vijandelijke stellingen werd opgeblazen. Meer dan een miljoen pond sterk explosieve stoffen zijn daarbij tot ontploffing gebracht. Het aanvalsfrent strekte zich uit over ongeveer 10 mijl. De laatste zeven dagen was het offensief voorbereid door een buitengewoon hevige beschieting. De dorpen Mesen en Wijtschate zijn van de aarde weggevaagd.

Het terrein bood vanochtend een ongelooflijke aanblik. De hele toestand van de bodem in het district is dermate dooreen geschud, opgeblazen en doorploegd, dat men die niet meer herkent en

hoeveel dode Duitsers liggen daartussen! Niemand weet het, want de vijand verwachtte deze aanval al dagen lang en had drommen soldaten opgevoerd om de slag te trachten weerstaan.

Het leven, dat deze Duitse soldaten de laatste week hebben geleid, tart iedere beschrijving. De gevangenen, die wij bij de overrompelingen in het groot in die week hebben gemaakt, zeggen, dat nagenoeg geen voedsel hun front had bereikt sedert het vreeswekkende bombardement begon. Door de honger was hun moreel geheel geknakt.

Uit de lucht.

Londen, 7 juni. De admiraliteit meldt:

Een smaldeel van onze marinevliegtuigen heeft gisteren een aantal bommen geworpen op het vliegveld van Nieuwmunster, vijftien mijl ten zuidwesten van Blankenberge. Een grote loods is getroffen en een aantal bommen zijn dicht bij twee toestellen in het vliegveld gevallen. Vier vijandelijke vliegtuigen hebben een aanval gedaan op onze terugkerende vliegers, maar zijn verdreven. Al onze vliegtuigen zijn behouden teruggekeerd.

Londen, 7 juni. Officieel avondbericht: Ten zuiden van Ieper zijn onze operaties de ganse dag methodisch en met volkomen succes voortgezet. Mesen en de rug van Wijtschate, die ruim twee en een half jaar onze stelling in de vooruitspringende boog van Ieper beheersten, werden vanochtend stormenderhand ingenomen. In deze aanval namen wij de dorpen Mesen, Wijtschate en de vijandelijke verdedigingsstelsels, waaronder vele in sterke staat van verdediging gebrachte bossen en versterkte plaatsen, op een front van ruim 14,5 km van ten zuiden van de Douvebeek tot ten noorden van de Sorelberg.

Later rukten onze troepen volgens het operatieplan weer op en namen het dorp Oosttaverne en het achterwaartse verdedigingsstelsel van de vijand ten oosten van het dorp over een front van ruim 8 km.

Tijdens onze opmars werd een poging tot een tegenaanval tegen het zuidelijke gedeelte van onze nieuwe stellingen volkomen gebroken door onze artillerie.

De verliezen die de vijand in de gevechtsuren vandaag leed, waren zwaar.

Behalve zijn andere verliezen waren tot hedenmiddag ruim vijfduizend gevangenen de centrale controle gepasseerd. Anderen moeten nog binnengebracht worden.

Wij hebben ook een aantal kanonnen, schansmortieren en machinegeweren genomen, die niet geteld zijn.

Gisteren heerste weer grote bedrijvigheid in de lucht. Er werden vele gevechten geleverd. Vijf vijandelijke eskaders, waarvan er een uit ruim 30 vliegtuigen bestond, werden aangevallen en met zware verliezen verstrooid. In gevechten werden negen vliegtuigen geveld en ten minste negen andere stuurloos naar beneden gedreven; zes van de onze worden vermist.

Londen, 7 juni. Twee dagen lang was het Engelse vernietigingsvuur gebruikt om de batterijen van de vijand te bestrijden en dank zij de magnifieke samenwerking van onze vliegers werd daardoor de omvang van het Duitse artillerievuur zeer beperkt.

Enkele cijfers zullen een overtuigend bewijs leveren van de rijkelijk verdiende hulde, die ik (Reuters correspondent) aan onze vliegers breng.

Op 1 juni vernietigden zij twee Duitse vliegtuigen en dreven er zes naar de grond. Op 2 juni waren die getallen onderscheidenlijk een en drie, op 3 juni een en twee, op 4 juni negen en vier, op 5 juni acht en acht. Ons gehele aantal verliezen op de genoemde dagen bedroeg echter tien.

Twee volledige repetities voor de operaties, die bij verschillende gelegenheden zijn gehouden, waarbij de bijzonderheden realistisch volledig waren, moeten ertoe bijgedragen hebben, om de zenuwachtigheid van de vijand te vergroten.

De aanval van deze ochtend werd ingeleid door een heel de nacht nu eens toenemende, dan weer afnemende donder en bliksem van het geschut in alle schakeringen. Toen het uur voor de aanval naderde, zwol het tot een wervelstorm van kanonvuur.

Het was even over drieën, toen de infanterie voor de aanval oprak.

Van gevangenen heeft men vernomen, dat de Duitsers op dat tijdstip de aanval niet verwacht hadden.

Mesen werd op een kranige manier ingenomen en, naar men zegt hebben wij ons genesteld van de Vatteau-hoeve tot Wijtschate en zijn wij halverwege door het Veldslagbos heen, waarin wij machinegeweren hebben opgesteld en waarnaar kleine groepjes vijanden komen, die zich overgeven. Wij hebben verder, naar ik uit mededelingen opmaak, het Darmstrasser hospitium, Zareeba en de Grey-hoeve genomen en zijn in het Fazantenbos. Alle eenheden

moeten goed met elkaar in contact zijn en gemeld wordt, dat de verliezen zeer licht zijn.

De tanks moeten uitstekende diensten bewezen hebben.

Ten zuiden van de Douvebeek brengen wij onze terreinwinst in staat van tegenweer en ten noorden van de rivier hebben wij de Goddeloze Loopgraaf en de Schnitzelhoeve genomen.

Londen, 8 juni. Reuters correspondent in het Engelse hoofdkwartier in Frankrijk meldde ons gistermiddag: De slag begon vanochtend door de aanval van het tweede leger onder bevel van Sir Herbert Plumer en ontwikkelde zich volkomen volgens het plan. Met andere woorden, is de operatie een schitterend succes van de Engelse wapens geweest. De Duitsers werden verrast. Dit blijkt zeer duidelijk uit het feit, dat het 23^e Beierse regiment op het ogenblik van onze aanval juist werd afgelost en dat gevangenen genomen zijn van de tweede divisie die afgelost zou worden. Een zeer groot aantal van de gevangenen zijn jongens van de lichter van 1918.

Er werd een enigszins scherp gevecht geleverd om het Witte Kasteel te Wijtschate, dat onze troepen nu bezet houden. Wij hebben onze greep op de Damstrasse bevestigd en hebben een diepe loopgraaf ongeveer 70 yards voor haar uit genomen.

De luchtwaarnemers melden, dat de vijand zijn reserves schijnt op de hopen in de buurt van Waasten en Kocentzo en aan de weg van leper naar Komen, maar onze artillerie heeft die plaatsen met granaatkartetsen flink bestookt. De Duitse kanonnen bombarderen het centrum van de rug, maar niet zeer zwaar.

De gevangenen getuigen van de schrikbarende verwoesting, die ons vuur heeft aangericht. Manschappen van de 35^e divisie, die in de

slag van Vimy zijn geweest, zeggen dat het kanonvuur toen kinderspel was bij datgene dat zij nu doorstaan hebben. Onze manschappen krijgen treffende bewijzen van de waarheid van deze bewering. Zij schoten een bos tot pulver, dat vol betonschuilplaatsen was, waarin de bezetting gedood werd.

De Nieuw-Zeelanders namen op zeer voortvarende wijze de puinhopen van Mesen. Een zeer aangenaam verschijnsel is de prettige wijze waarop de Zuid-Ierse bataljons in vriendschappelijke wedijver zijde aan zijde (met andere Ierse bataljons? – Redactie) vechten. Die troepen hebben een groots werk verricht.

De infanterie is vol lof voor de schitterende steun, die zij van de kanonnières krijgt. Vele batterijen galopperen vooruit in het gevecht in de ouderwetse trant.

De vliegers hadden gemeld, dat de Duitsers probeerden, om enige batterijen aan te voeren, maar uit een nauwkeuriger waarneming bleek, dat zij in werkelijkheid bespanningen naar voren zonden om de kanonnen te redden, die door onze opmars ernstig bedreigd werden. Onze verliezen zijn, naar gemeld wordt, nog altijd buitengewoon licht en in een vak schat men, dat drie van elke vier gewonden ambulantly behandeld kunnen worden.

Het weer blijft ons volkomen gunstig; een donderbui met regen heeft 's nachts de lucht afgekoeld.

Er is geen twijfel aan, dat de Hunnen zo erg toegetakeld zijn als nog niet het geval is geweest bij een van de vroegere gevechten aan het westelijke front.

Londen, 8 juni. De oorlogscorrespondent Gibbs seinde gisteren uit het Britse hoofdkwartier in Frankrijk.

Hedenochtend bij het krieken van de dag begon een nieuwe slag, vermeteler dan de andere, wegens de enorme sterkte van de vijandelijke stellingen, en nog verbijsterender voor de verbeelding door de enorme massa vernietigingsmaterieel, die achter onze aanvalstroepen opgehoopt was. Het is de slag bij Mesen. Twee en een half jaar lang was de heuvelrug van Mesen een vloek geweest voor al onze mannen, die de uitspringende post bij Ieper bezet hielden. Die heuvelrug was de grote slagboom, tegen hen opgeworpen, en daarachter had de vijand zijn kanonnen opgesteld, waaruit hij alle soorten ontplofbare projectielen liet neerkomen op onze troepen in de moerassen van de Douve, in het bosachtige gebied van “Plug Street” (Ploegsteert) en overal in het vlakke terrein ten noorden en ten westen van Kemmel. De Duitse officieren leidden dat vuur door zeer scherp observeren door hun telescopen op het hoge terrein van Wijtschate tot Mesen.

In november 1914 verloren wij Wijtschate (“The White Sheet” zoals onze mannen het altijd genoemd hadden), en de heuvelrug van Mesen. Al ons pogen om het te heroveren was vergeefs.

Meer dan twee jaar geleden – in maart 1915 – bevond ik mij na de gebeurtenissen in België en Frankrijk op dit zelfde terrein.

Thans een nieuwe aanval op deze vreselijke hellingen gadeslaande, gingen mijn gedachten terug naar die andere dag, met zijn vroege demonstratie van geschutvuur ter dekking van de infanterie. De herinnering deed mij het enorme onderscheid met thans beseffen. Toen had ons kartets-afsperringsvuur vrij weinig uitwerking, hoe verschrikkelijk het mij toen ook toescheen.

In deze twee jaren is de kracht van onze kanonnen enorm toegenomen. Het aantal zware kanonnen, reusachtige houwitser, en de talrijke stukken veldgeschut zijn enorm veel talrijker.

Er was dan ook vanmorgen, voor de manschappen zich uit de loopgraven losmaakten om tot de grote aanval op het vijandelijke gebied over te gaan, een woeste wervelstorm van granaatvuur. De geaardheid van het terrein werd totaal gewijzigd. De lucht opende zich en liet een hagelbui van staal neerkomen. De aarde werd in stukken gereten en vlammen sloegen op. Deze beschieting was zodanig voorbereid, dat zij alle waarborgen voor het succes verzekerde, behalve die ene, die door de onberekenbare oorlogskans wordt geleverd.

Het is geen overdrijving, te zeggen, dat met die voorbereiding een jaar tevoren een begin was gemaakt, toen mineurs gangen begonnen te delven onder de hellingen van Wijtschate en Mesen en zij de grote ladingen ammonal plaatsten, die heden door het drukken op een knop tot ontploffing zouden worden gebracht, de heuvelhellingen zouden "opblazen" en de aardrijkskundige gesteldheid van Frankrijk (?) zouden wijzigen.

Een jaar lang hadden Plumer en zijn staf hun plannen voor deze aanval voorbereid, hun materieel bijeengebracht en in alle onderdelen hun vernietigingstaak bestudeerd. Terwijl de andere legers in het gebied van de Somme aan het vechten waren en de hele wereld die strijd gadesloeg, hield het tweede leger de uitstekende punt bij Ieper rustig bezet, zich steeds defensief houdend en niet meer moeite uitlokkend, dan zij al hadden. Ze wachten het ogenblik af voor hun eigen offensief en oefenden hun troepen daarvoor. Een week geleden waren zij klaar met de spoorwegen, kanonnen, "tanks" en allerlei soort ontplofbare

middelen. Alle kanonnen, die zij hadden opgevoerd, openden hun vuur. Dag en nacht werd dit zeven dagen lang volgehouden, met toenemende hevigheid, die tegen het aanbreken van de dag zijn toppunt bereikte. Ten minste vijf dagen lang werden vele Duitsers door dat vuur in hun ondergrondse verblijven gevangen gehouden. Voedsel konden ze niet krijgen en er was geen weg om uit deze oorden des doods te ontkomen. Een nieuw regiment, dat gisternacht probeerde naar voren te komen, werd vernietigd en verspreid. Een gevangene heeft verklaard, dat hij van zijn compagnie 50 tot 60 man had verloren, voor zij de linie bereikten. Tot ver achter het front werden stroken terrein door het vuur van onze zware kanonnen afgesloten, en vele vijandelijke batterijen bleven zwijgen.

Londen, 8 juni. De Times zegt in een hoofdartikel over de slag van Mesen: De zegepraal van onze troepen is nog treffender, omdat er niets gebeurde wat erg geheim of onverwacht was. Vrij algemeen wist men uit de toebereidselen van een week lang, dat er ergens in de buurt van Ieper een aanval zou komen. De vijand was vrij goed ingelicht en Duitse bladen hadden herhaaldelijk geschreven over het vooruitzicht van een poging om de rug te heroveren. De Duitsers waren vooraf gewaarschuwd en moeten uitvoerige plannen gemaakt hebben om het terrein te behouden. Een week van artillerievuur gaf hen verder kennis en de enige twijfel bij hen schijnt bestaan te hebben aangaande de datum van de aanval. Maar ondanks alles wat hij wist en al zijn toebereidselen schijnt de vijand wel overrompeld te zijn.

De kroniekschrijver van de Daily News zegt dat het offensief van Haig begonnen is, maar niet voor de officiële Duitse persmachinerie aan het werk was geweest om aan te tonen, dat, welke ook zijn gevolgen zouden zijn, het een mislukking zou zijn. Die manier van

doen is iets zeer gewoons. Men schrijft eenvoudig aan de geallieerden zulke uitgebreide plannen en zulke verre doelen toe, dat zij niet overtroffen kunnen worden door de verwachtingen van de wildste militaire optimist.

Berlijn, 8 juni. Officieel: Legergroep prins Rupprecht: Aan de kust tot het IJzerfront bleef de gevechtsactie nog gering.

De na dagen lang krachtig vernietigingsvuur tussen Ieper en het Ploegsteertbos, ten noorden van Armentières, begonnen aanvallen der Engelsen zijn ten zuidoosten van Ieper door de Nedersilezische en Wurtembergse regimenten afgeslagen.

Ook op de zuidelijke vleugel van het slagveld vochten wij met succes.

Daarentegen gelukte het de vijand om bij St.-Elooi, Wijtschate en Mesen, met hulp van talrijke mijnontploffingen, in onze stelling door te breken en na hardnekkige wisselvallige gevechten tot voorbij Wijtschate en Mesen door te dringen.

Een krachtige tegenaanval door de garde en de Beierse troepen wierp de vijand op Mesen terug.

Meer naar het noorden werd hem door verse troepen van de reserve het hoofd geboden.

Later werden onze dapper vechtende regimenten uit de naar het westen vooruitspringende bocht op een vooral ingerichte stelling tussen de Kanaalhoek, ten noorden van Hollebeke, en het Douveterrain, 2 km ten westen van Waasten, teruggetrokken.

Aan het front van Atrecht is in verscheidene vakken het vuurgevecht heviger geweest.

Berlijn, 8 juni. Volgens getuigenis van geheimraad Clenen, aan wie de zorg voor de monumenten in het oorlogsgebied is opgedragen door de Duitse legerleiding, is de kathedraal van St. Quentin tot de laatste dagen toe uit stukken van zwaar kaliber beschoten en was zij tot einde mei ongeveer 50 keer getroffen. Het zuidelijke torentjes is zeer zwaar beschadigd. Een kijktorentje is totaal vernield; van drie pijlers is de top afgeschoten. De zuidelijke pilaar van de westelijke toren is doormidden geschoten. Verder zijn er drie grote scheuren in de zuidelijke dwarsbeuk. Andere treffers hebben het koor en het gewelf beschadigd.

De Engelse artillerie had branden geschoten in de Duitse linies. Grote roodgekleurde rookwolken stegen even voor drie uur op. Zware Duitse granaten vielen ergens in onze linies, maar alle afzonderlijke geluiden van kanonnen, ontploffingen, enz. werden weggevaagd in de storm der artillerie, die nu opstak. Het signaal tot zijn begin was het verschrikkelijkste en het mooiste ding, dat ik in de oorlog gezien heb. Uit de donkere ruggen van Mesen en Wijtschate en hoogte 60 stortten geweldige hoeveelheden rode vlammen uit ontploffende mijnen. Aarde en rook waren verlicht door de vlammen, die als fonteinen van felle kleur opspotten, zodat het landschap daar door rood licht beschenen werd. De grond trilde. Uit de Duitse loopgraven stegen als teken van nood witte, rode en groene vuurpijlen op. Het eerste bepaalde nieuws kreeg ik van Duitse gevangenen, die in troepen aankwamen, dragende onze gekwetsten wanneer onze eigen ziekendragers hulp nodig hadden.

Ze vertelden hoe onze manschappen tot dicht achter de versperring gekomen waren, sommigen als door een wonder. De Duitsers hadden binnen twee dagen geen aanval verwacht en hadden de afgelopen nacht geprobeerd sommige van hun uitgeputte troepen te vervangen door nieuwe divisies; de 3^e Beierse divisie loste de 24^e

Saksische af en de 104^e infanterie reservedivisie de 23^e Beierse divisie. Zij leden op weg naar de linies zware verliezen door ons vuur en werden vervolgens na enkele uren door onze infanteriegolven aangevallen. Overal zijn onze manschappen geslaagd met verbazende snelheid; het gevechtsplan is bijna volgens de letter uitgevoerd en zo hadden de troepen van het Australische en Nieuw-Zeelandse legerkorps Mesen in een uur en veertig minuten na het ogenblik van aanval bereikt. Ondanks het zware gevecht in de Duitse loopgraven, waar vele manschappen van de vijand gedood werden, stormden de Ierse troepen door tot Wijtschate en na de wanhopige tegenstand van de vijand overwonnen te hebben, veroverden zij alles wat er is overgebleven van het bekende witte kasteel. Op het middaguur waren onze manschappen een heel eind verder op de hellingen van de rug, terwijl onze veldbatterijen achter hen aan de rug opstormden om nieuwe stellingen in te nemen. Verder naar het noorden, langs de schouder van het vooruitspringende punt van Ieper zijn onze Engelse troepen vooruitgekomen in het Veldslagbos ten zuiden van Zillebeke en houden het nu, op een klein stuk na, bezet. Ik verneem, dat de Duitsers nu troepen verzamelen te Waasten en in de buurt daarvan als bereidden zij een hevige tegenaanval voor. Ze beschieten de rug van Mesen met enige hevigheid. Vandaag, afgezien van het verwoede vechten, dat er moet volgen, hebben onze mannen een grote overwinning behaald ten koste van geringe verliezen, althans wanneer men de zwaarte van hun taak in aanmerking neemt. De kwade betovering van het vooruitspringende stuk bij Ieper is verbroken. Het stuk zelf is weggevaagd en wanneer wij de heuvelrug van Mesen bezet kunnen houden, dan zullen Ieper en het land daar voor niet langer die verliezen eisen die bijna drie jaar een vloek voor ons zijn geweest.

De oorlogstoestand.

Het nieuwe offensief van de Engelsen is gisterochtend begonnen. De aanval van de infanterie werd voorafgegaan door een uitgebreide mijnontploffing, die als gewoonlijk het slot van de voorbereiding inluidde. Ditmaal schijnt de uitgebreidheid en de kracht van de mijnontploffing ongehoord te zijn geweest.

Onze infanterie is daarop vooruit gestormd en heeft de voorste stellingen van de vijand veroverd. De dorpen Wijtschate en Mesen (die, Naar Reuters correspondent meldt, van de aarde zijn weggevaagd) zijn daarbij ingenomen, alsmede het ten oosten van Wijtschate gelegen gehucht Oosttaverne.

Het front liep tot nog toe door het oostelijk gedeelte van het bos van Ploegsteert. Vervolgens zuidwaarts over de Douve (waar Wulvergem en Waasten aan liggen). Ze liet Mesen aan de oostzijde liggen, liep langs de westkant van Wijtschate en boog nog ten zuidoosten van St.-Elooi (dat nu op Engels terrein lag) af, om de grote boog rond leper te beschrijven, over Het Hooge enz.

Het terrein is heuvelachtig. Hier en daar zijn (of waren) kleine bossen. De plaats, die de Engelsen voor hun aanval hebben uitgekozen, is geheel dezelfde van waar men hun aanval verwachtte. Uit de berichten van maarschalk Haig blijkt, dat de vooruitgang van de Engelsen in het midden van de aangevallen strook, (die een kleine drie uur gaans breed is) het grootste is geweest (bij Oosttaverne en Mesen namelijk) en wel ongeveer drie kilometer. De Engelsen hebben hier een goede kans om de Duitsers van de heuvelrug, waar Wijtschate en Mesen op liggen, en die een vijf kilometer breed is, af te dringen.

Aan de vleugels wordt er minder vooruitgang geboekt. Daar schijnt de tegenstand het sterkst te zijn. Thans meldt Haig een tegenaanval

op het zuidelijk gedeelte van de nieuwe Engelse stellingen, die echter volkomen gebroken werd. Wat het noordelijk gedeelte aangaat, meldt Reuters correspondent een concentratie van Duitse troepen op de weg van Komen, aan de grens tussen Wervik (Waasten) naar Ieper. Of het daar nog tot een tegenaanval gekomen is, is niet bekend.

De strijd is nog maar in zijn beginstadium. Het is duidelijk, dat de Engelsen, die tot vergemakkelijking van de concentratie van troepen en geschut op het front, wat hebben verkort aan de zuidkant, hier de allergeweldigste inspanning ontketenen. Het aanvankelijk succes beslist nog niet over de slag. Of de kracht van de tegenstander gebroken is, kan pas blijken als het er om gaat, in de achterwaartse stellingen, die reeds door het voorbereidend artillerievuur vernietigd zijn, het behaalde succes uit te breiden.

9 juni 1917

Londen, 8 juni. Officieel. De stelling, gisteren door onze troepen ingenomen, was een der belangrijkste bolwerken van de vijand aan het westelijk front. Vandaar beheerste hij de uitspringende hoek in het front bij Ieper en had hij daarover het volle zicht. Geen voorzorgen had hij verwaarloosd om de stelling onneembaar te maken. Daardoor kon de vijand al onze voorbereidselen voor de aanval volgen en hij had versterkingen opgevoerd om aan onze troepen het hoofd te bieden. Hierdoor werd de strijd een maatstaf voor de behendigheid der Duitse troepen. Onze opmars ging in zijn werk in omstandigheden, die zo gunstig voor hen waren, als waarop een leger maar kon hopen, met alle voordeel van het terrein, voorbereidselen en de wetenschap, dat een aanval op til is. De voorste verdedigingsstellingen der Duitsers bestonden uit een uitgestrekt en ingewikkeld stelsel stevig berasterde schansen en

steunpunten, die een verdedigingsgordel uitmaakten van meer dan een mijl diep. Tal van hoeven en bossen waren grondig ter verdediging in orde gebracht en de bezettingen zaten ruim in hun machinegeweren.

De kanonnen van alle kalibers, waarvan het aantal onlangs is vermeerderd, waren zodanig opgesteld, dat ze niet alleen het front, maar ook de flanken van de aanval bestreken. Tal van verbindingsgangen en uit takken gevlochten schansen, die naar alle kanten uitwaaierden, waren ruimschoots voorzien van stevig gebetonneerde schuilholten en machinegeweerstellingen, ten einde de vijandelijke bezetting en de mitrailleurs te beschermen tegen de uitwerking van ons bombardement. Kortom, geen voorzorg was achterwege gelaten om die onverpoosde arbeid van jaren, aan de hand van ervaring, door de vijand bij zijn vroegere nederlagen aan de Somme, zoals bij Atrecht en de rug van Vimy, te laten renderen.

In weerwil van de moeilijkheden en de ongemakken, die onze troepen te boven moesten komen, tonen nieuwe bijzonderheden van de strijd van gisteren aan, dat onze eerste en volgende aanvallen bijna op de klok werden uitgevoerd, zoals van te voren was bepaald. Om tien minuten over drie in de ochtend werden 19 diepe mijnen tegelijk onder de vijandelijke verdedigingsstellingen tot ontploffing gebracht, waardoor hele stukken van de voorste loopgraven en van de steunloopgraven, benevens uitgebreide schuilhol- en mijnstelsels volslagen ontredderd werden. Aanstonds na de ontploffing van de mijnen openden onze kanonnen het vuur en kwam de infanterieaanval los.

Binnen enkele minuten was de eerste schanslinie van de vijand op het hele aangevallen front genomen. Onze troepen drongen, na zich nauwelijks rust te hebben gegund, op langs de westelijke

hellingen van de rug Mesen-Wijtschate. Drie uur na het begin van de aanval hadden wij de hele kamlinie stormenderhand bemachtigd, van zuid tot noord. Kort daarna was heel Mesen van ons en voor de middag was de inneming van het dorp Wijtschate eveneens na hete strijd voltooid.

In het tweede stadium van de aanval drongen wij langs de oostelijke hellingen van de rug omlaag, bij de opmars tegen de machtige linie van de achterhoedestellingen der Duitsers, ten opzichte waarvan de rug zelf de basis vormt van de uitspringende hoek.

Verder is nog zwaar gevochten in een nieuwe reeks versterkte bossen en steunpunten, maar 's middags om kwart voor vier was het dorp Oosttaverne, pal ten westen van het middelpunt der linie gelegen, in ons bezit. Bij het vallen van de avond waren wij feitelijk meester van dit gehele loopgraafstelsel. Wij hadden alle oogmerken, voor die dag bepaald, bereikt. Grote hoeveelheden dode Duitsers liggen in de genomen stellingen en bewijzen de omvang van de verliezen van de vijand, waarvan een groot stuk opnieuw voor rekening van de Beieren komt. Onze eigen verliezen waren licht. De vijand beproefde vannacht niet zijn verloren gegane stellingen te heroveren.

Na de ernstige zorg en de degelijkheid bij de voorbereidselen onder bevel van Plumer, mag het volledige succes in de hoofdzaak worden toegeschreven aan de verwoesting, door onze mijnen aangericht, de felheid en nauwkeurigheid van ons bombardement, het prachtige werk van onze vliegers en de onvergelykbare voortvarendheid en moed van de infanterie. De hele krijgsmacht handelde in volkomen onderlinge overeenstemming. Voortreffelijk zijn ook de tanks aan de slag geweest. Van elk aanvalsmiddel te

onzer beschikking werd in dier voege gebruik gemaakt, dat elk wapen en elke dienst aan de zege deel had.

Berlijn, 8 juni. Officieel avondbericht. Met de gisteren ten aanval ingezette strijdkrachten hebben de Engelsen heden de strijd in Vlaanderen niet kunnen doorzetten.

Wij hebben een plaatselijke aanval ten oosten van Mesen afgeslagen.

Berlijn, 8 juni. Blijkens aanvullende berichten zijn de verliezen der Engelsen in de boog van Wijtschate buitengewoon zwaar, en staan zij gelijk met de verliezen der Fransen op 16 en 17 april. Ze zijn ongetwijfeld hoger dan onze verliezen, de gevangenen meegerekend.

De Engelse stormloop is reeds tot staan gekomen. Ons front staat volstrekt vast en sterke reserves staan er achter.

De strijd bij Wijtschate kan als eerste, voor ons gunstig afgelopen, episode van het grote verwachte entente-offensief worden beschouwd.

Berlijn, 8 mei. Bij de slag in Vlaanderen had het voorbereidings- en verwoestingsvuur, dagen aan één stuk door de Engelsen onderhouden, de voorste stellingen van de Duitsers vergruizeld. Mijnontploffingen en aanvallen moesten de laatste tegenstand uit de weg ruimen. Zwakke Duitse bewapeningstroepen alleen, die het in dit vooruitgeschoven stellinggebied uithielden, bereidden de Engelse stormcolonnes een bloedige ontvangst om dan voor de overmacht van de tussen Ieper en Ploegsteertbos uit de schansen krioelende Engelsen, kleurlingen en blanken, volgens het plan vechtend terug te trekken, zodat de reserves, verder achterwaarts

buiten het bereik van het vernielingsvuur der Engelse stukken opgesteld, tijd hadden om voor een tegenaanval toe te ijlen.

De Engelse batterijen bij Armentières, die door flankerend vuur de aanval moesten ondersteunen, werden door de Duitse artillerie ten westen van Rijsel in bedwang gehouden, welke artillerie met vuur uit ver dragende kanonnen zich doeltreffend mengde in de strijd. Terwijl de Engelse stormcolonnes bezwaarlijk over de lage rug van de Douve heen ploeterden, waren zij door de zware granaten van de lange vlakbaankanonnen in de flank gevat, die verschrikkelijke verwoestingen onder hen aanrichtten.

Voor het front lieten de taaie bezettingen der voorste Duitse schansen, die slechts langzaam terugweken, de vijand elke stap vooruit met bloed betalen. De krachtige tegenaanval der garde van de Beieren, die tot de ooststrand van Mesen doordrongen, kostte de vijand eveneens zware verliezen.

Nadat later de verdedigers naar de in het stafbericht genoemde stelling waren teruggetrokken, ontbrandden 's middags opnieuw zware gevechten, die tot in de nacht aanhielden. Wij behielden onze stelling. Daarmee eindigde de eerste fase van de nieuwe, grote aanvallen, die de aanvaller naar gewoonte terreinwinst en gevangenen hebben opgeleverd.

Voor de nieuwe basis van het diepe Duitse verdedigingsstelsel zullen nu wel nieuwe gevechten ontbranden, die intussen voor de Engelsen en Fransen evenmin tot het doel, dat zij nastreven, een strategische doorbraak, zullen leiden, als de aanvallen bij Atrecht, aan de Aisne en in Champagne.

Londen, 8 juni. Reuters berichtgever seint van het Engelse front: Op het front van het tweede leger is het de gehele nacht betrekkelijk

kalm gebleven. Sedert de vruchteloze tegenaanval van gistermiddag heeft de vijand geen poging meer gedaan om de belangrijke stellingen, die hij heeft verloren, te hernemen. Volgens de laatste berichten is het aantal gevangenen belangrijk boven de 6000 en bovendien zijn vele kanonnen en schansmortieren, die nog niet geteld zijn, in onze handen gevallen.

We zijn ijverig in de weer geweest om onze winst te bevestigen, ons geschut op de brengen en maatregelen te treffen om de vruchten van onze overwinning te verzekeren. Onze pionierstroepen verdienen alle lof voor hun werk. Gisteren hebben de Nieuw-Zeelandse sappeurs in de zomerse hitte een verbindingsschans gegraven door de opengereten grond, waar bijna elk spoor van de Duitse schansen was uitgewist.

Hoe meer ik over de slag hoor, hoe meer mij blijkt dat hij in alle delen gunstig voor ons is geweest. Alles is precies uitgevoerd zoals voorgeschreven was en de zege is niet minder te danken aan het doeltreffende werk van de staf dan aan de dapperheid van de troepen.

Parijs, 8 juni. De openbare mening toont zich zeer verheugd en vol vertrouwen over het Britse offensief in de vlakte van België, dat aan de balans der geallieerden een schitterend succes toevoegt, behaald in de streek, waar de Duitsers zich onoverwinnelijk konden wanen. Aldus is bijna geheel het Engelse front op het ogenblik het toneel van gevechten, die zich overal in hun voordeel keren. De laatste berichten reppen alle van de ontzaglijke verliezen van de vijand terwijl die der Engelsen licht zijn. De zware druk op het westelijk front houdt aan en kan alleen maar toenemen.

Londen, 8 juni. Officieel avondbericht. In de loop van de dag is onze nieuwe linie ten zuiden van Ieper in staat van tegenweer gebracht en verzekerd. Tegenaanvallen van de Duitsers ten zuidoosten en ten noordoosten van Oosttaverne en ten oosten van Mesen zijn met verliezen door onze infanterie afgeslagen of door de artillerie gebroken.

Zesduizend vierhonderd gevangenen, waaronder 132 officieren, zijn tot dusver de controlestations gepasseerd, als gevolg van de operatie van gisteren. Meer dan twintig kanonnen zijn, naar bericht wordt, tot dusver binnengebracht.

Tijdens de slag hebben onze vliegtuigen gisteren zeer voorspoedig samengewerkt met infanterie en artillerie en kostbare diensten bewezen. Bovendien deden zij een groot aantal geslaagde luchtaanvallen, waarbij 's vijands vliegvelden, ballons, treinen, kwartieren en troependepots met bommen en machinegeweren bestookt zijn.

Aan de vliegers van de vijand werd verhinderd om aan de slag deel te nemen. Wij rekenden af met twaalf Duitse vliegtuigen, die neergeschoten zijn, en acht andere, die stuurloos naar beneden gedreven zij. Veertien van onze vliegtuigen worden vermist.

Berlijn, 9 juni. Officieel: Legergroep prins Rupprecht: Langs de IJzer alleen op sommige punten levendige artillerieactie.

Op onze stellingen ten oosten van Wijtschate en Mesen was van 's middags af weer sterk vernietigingsvuur gericht. Zijn grote aanvallen heeft de vijand onder de indruk der zware verliezen welke, volgens gevangenen, tien aanvalsdivisies leden, overdag niet herhaald.

Alleen zond hij Australische troepen tot een vergeefse aanval ten oosten van Mesen in het vuur.

In de avonduren ontspannen zich op beide oevers van het kanaal van Ieper en Komen en in het Douve-terrein nieuwe gevechten, waarin de vijand geen voordelen kon behalen.

Londen 9 juni. Gibbs meldt: Een van de grote episoden uit de slag van Mesen was de inneming van Wijschate door Ierse nationalistes met Ulster-mannen vlak naast hen. Deze twee afdelingen Ieren vochten in vriendschappelijke wedijver gelijk op met elkaar om Ierland roem te verschaffen. De manschappen uit Dublin en Munster namen duizend gevangenen en de Ulstermannen deden hetzelfde.

Londen, 9 juni. Reuters bijzondere correspondent bij de Engelse troepen in Frankrijk zegt in zijn vrijdagmiddag verzonden telegram: Door de prachtige overwinning van gisteren is de toestand, die gedurende twee jaar en acht maanden permanent gebleven was, plotseling veranderd. Het vooruitspringende gedeelte bij Ieper is feitelijk uitgewist, want door de verovering van de rug bij Mesen hebben wij de militaire toestand in de hele streek, die door deze hoogte beheerst wordt, volkomen veranderd. Onze aanvalsmethoden worden bij iedere gelukkige slag beter. De verovering van de rug van Vimy is ontworpen met behulp van een plattegrond ter grootte van een tafel van flinke afmetingen. De aanval op de rug van Mesen is tot in alle bijzonderheden gerepeteerd op een openlucht model van de grootte van ongeveer vier tennisvelden. Het is een gewoonte geworden te wijzen op de voortreffelijkheid van de Duitse militaire machine, maar de slag bij Mesen bewijst eens te meer, dat de vijand in dit opzicht geen monopolie heeft. Onze opmars ontmoette aanmerkelijk minder

tegenstand van machinegeweren dan verwacht werd. Ongetwijfeld omdat onze artillerie haar werk met zulk een felheid gedaan heeft. Binnen ongeveer zeven uur was de rug van Mesen schoongeveegd en onze linie liep aanmerkelijk ten oosten van Wijtschate-Mesen. Wij hadden gedood, gekwetst, gevangen genomen of teruggeslagen drie Pruisische, een Wurtembergse, een Saksische, een Beierse divisie en dit niettegenstaande er nog veel divisies in reserve waren en een groot aantal kanonnen sedert het begin van ons bombardement zeven dagen tevoren naar voren gebracht was, om het hoofd te bieden aan onze aanval. Ik twijfel of er in de gehele loop van de oorlog ooit een slag zo afdoende beslist is. Gedurende de dag is de toestand niet veel veranderd. Er is wat infanteriegevecht geweest op kleine schaal. Onze troepen gaan voort alles wat wij gewonnen hebben te bevestigen en voor het ogenblik ziet het er uit alsof de Duitsers geen moed hebben om een tegenaanval te beproeven. De Australiërs berichten, dat ze vanochtend nog een loopgraaf bezet hebben, waarin de vijand het uit had weten te houden. Op de oostelijke rand van het Veldslagbos houdt de vijand nog een groot gedeelte bezet, maar wij houden de plaats onder zwaar kanonvuur, zodat de vijand of zich zal moeten overgeven of uitgeroeid zal worden.

Krijgsgevangenen blijven binnen komen; in het geheel zijn er wel over de 7000.

Londen, 9 juni. De Morning Post schrijft. De prachtige Engelse overwinning van Mesen moet het gehele land en de geallieerden moed doen scheppen, want de slag van Mesen was een opzettelijke krachtbeproeving tussen de Engelsen en de Duitsers, waarbij deze laatsten geheel verslagen werden. Een sneller of noodlottiger tegenslag hebben de Duitse wapens nog niet ondervonden. De zevende juni zag het verbazingwekkende van de hedendaagse

oorlogvoering, waarin alle middelen en moderne wapens in volle omvang zijn gebruikt voor een aanval, die gericht werd op de machtigste verdediging die welk leger ook kon oprichten. Die dag zal voor altijd in herinnering blijven als een dag waarop de wereld de vijand van de beschaving volkomen zag verslaan op zijn eigen voorwaarden, zijn eigen terrein, en met behulp van zijn eigen wapens. Duitsland heeft de beschaafde wereld uitgedaagd tot een artillerie-oorlog, versterkt met allerlei mechanische en chemische hulpmiddelen. Maar met al zijn werktuigen en horden van soldaten is Duitsland er niet in geslaagd leper aan het Britse leger te ontwringen, dat in vergelijking met de vijand naakt in de strijd ging tegen een noodlottige overmacht, waarbij de Engelsen hun lichaam tot een bolwerk voor Frankrijk maakten. In het begin van zijn geweldige snode avontuur werd Duitsland aan de Marne verslagen. Wij vragen, welke grote overwinning Duitsland in het westen bevochten heeft? Wij herinneren er ons geen enkele, ofschoon wij ons vele aankondigingen van overwinningen van Duitse zijde herinneren. Duitsland werd staande gehouden en onder de grond gejaagd. Daar dacht het te kunnen blijven, tot de geallieerden beu of zo verzwakt waren door de duikbootoorlog, dat zij moesten onderhandelen. Deze dingen zijn echter niet gebeurd en zullen ook niet gebeuren. Duitsland merkt daarentegen dat de aarde zijn troepen geen schuilplaats zal bieden en dat het kleine Engelse legertje nu gegroeid is tot de meest geduchte strijdmacht in de wereld en Duitsland de baas is.

Londen, 9 juni. De Times schrijft: De laatste berichten over de slag van Mesen bevestigen nog meer de aanvankelijke indruk, dat hij de snelste, grondigste en schitterendste overwinning van de Engelse wapens is geweest sedert het begin van de oorlog. Hij bewijst meer dan ooit dat de Britse troepen een geduchte tegenstrever zijn voor de legioenen van de keizer. Duitsland heeft veertig jaar gehad om

zich voor te bereiden, wij hebben nog geen drie jaar gehad en een gedeelte van die tijd is nog vermorst.

De oorlogstoestand.

“Later”, dat is het ene woord, waarop het in het Duitse communiqué van gisteren op aan komt. “Later”, zo luidt het, “werden onze regimenten uit de vooruitspringende bocht op een vooraf ingerichte stelling tussen de Kanaalhoek ten noorden van Hollebeke, en het Douve-terrein, 2 kilometer ten westen van Waasten, teruggetrokken.”

Dat was het resultaat. Wat er voor die tijd is gebeurd, staat vermeld in de woorden, die aan het “later” voorafgaan, en komt er minder op aan. De Duitsers zijn dus, nadat de Engelsen met name in het midden van hun aanvalsfront terrein hadden gewonnen (zoals al uit de Engelse berichten was gebleken, schoot het aan de vleugels minder op) teruggetrokken, en wel op de koorde van de boog, die hun front aanvankelijk innam.

Het gevolg daarvan is, dat de Duitse linie van het Ploegsteertbos af noordwaarts, in plaats van met een westwaartse bocht, nu rechtstreeks naar Hooge (ten oosten van Ieper) loopt.

Daaruit volgt dan meteen, dat het heuvelcomplex, waar Mesen, Wijtschate, enz. op gelegen zijn, tot op enige gedeelten van de oostelijke helling na, door de Duitsers is prijsgegeven.

Deze berichten van Duitse zijde kloppen in alle opzichten met hetgeen de Engelse berichten reeds hadden gemeld.

Het nieuwe officiële Engelse bericht, dat in ons ochtendblad staat afgedrukt, behoeft men niet eens te lezen, om dadelijk te begrijpen,

dat het geen gebeurtenissen van belang meer heeft mede te delen. Daarvoor is het veel te lang, en die lengte is nodig, zoals dat bij lezing blijkt, om het belang van het vorig succes te onderlijnen. Zoals een Engels correspondent in herinnering brengt, hadden de Engelsen het voornaamste deel van hetgeen zij nu hebben heroverd, in november 1914 verloren. De strijd, waarin die stellingen destijds voor de Engelsen verloren gingen, werd destijds in de Engelse berichten "een van de treffendste episodien van het Engelse leger" genoemd, terwijl de inspanning van de Duitsers, ook toen reeds voor de zoveelste maal, "een laatste wanhopige poging" werd genoemd, voor zij uit België en Frankrijk zouden worden teruggeworpen. Het was toen in de tijd, dat men nog illusies over de oorlogvoering koesterde. De Duitsers hadden het op Ieper gemunt, welke stad de Engelsen zegevierend verdedigden. Men meende niet zo ver meer van de beslissing te zijn en hoopte, dat de mislukking van de aanval op Ieper voor de Duitsers, die toen in het oosten tamelijk in de knel zaten, het sein zou zijn om het op te geven. Van Duitse zijde had men weer andere illusies. Ieper was bedoeld als slechts een schakel in de keten van veroveringen, die een doorbraak in de richting van Calais moesten uitwerken. Of er bij het heen en weer golven van de strijd een paar heuvels bij Wijtschate in de ene hand of de andere bleven, scheen toen, bij wat er van beide zijden op het spel stond, van zo miniem belang, dat men er nauwelijks over sprak. En toch is spoedig na de strijd, waarvan wij zoeven de herinnering ophaalden, de grote stilstand ingetreden, en de zogenaamde bocht van Wijtschate, die de Duitsers nu hebben moeten ontruimen, was inderdaad niet anders dan een verstening van hetgeen ons twee en een half jaar geleden een weinig betekende episode in de strijd in het westen scheen te zijn.

Zoals al gezegd, de berichten van gisteren melden geen verandering in de toestand.

“Met de gisteren ten aanval ingezette strijdkrachten heeft de vijand heden de strijd in Vlaanderen niet kunnen voortzetten”, zo zegde het Duitse hoofdkwartier dan ook gisteravond. De nadruk moet in deze mededeling vallen op de woorden “met de gisteren ten aanval ingezette strijdkrachten”. De Engelsen hebben nog wel andere, en ze zullen ze nog gebruiken ook. Dat er zo dadelijk een rustpauze intreedt, is misschien voor de Engelsen niet onvoordelig. Bij de eerste aanval voordelen te behalen als prijs van de voorbereidende werkzaamheid van de artillerie, is bij de tegenwoordige verhouding van de wederzijdse artilleristische krachten altijd mogelijk. Die eerste aanval rechtstreeks in de richting van een beslissing door te zetten, schijnt evenwel vooralsnog onmogelijk en is ook niet gelukt of veeleer niet eens geprobeerd. Bij Atrecht werden de Engelse aanvallen zeer spoedig en zeer veelvuldig herhaald, maar het succes werd bij iedere aanval minder en de slag verliep tenslotte onbeslist.

Wellicht zullen nu de Engelsen er op uit zijn, ook de tweede aanval, die het succes van de eerste moet voortzetten, met alle mogelijke zorg voorbereiden. Ze zijn daar thans stellig mee bezig.

Dat de Duitsers ook bij Leper een hele reeks stellingen achter elkaar hebben, is hoogst waarschijnlijk.

Terwijl we dus moeten afwachten, of de overwinning van de Engelsen bij Leper tot iets zal leiden, dat de algemene toestand zal kunnen veranderen, zetten de Duitsers in de laatste tijd (in tegenstelling tot deze winter) een hoe langer hoe grotere mond op. Niet alleen de kranten doen dat, maar ook de min of meer officiële vertegenwoordigers van de regering. Mag men misschien een

toespraak van de keizer tot zijn soldaten, waarin hij voorspelt, dat Duitsland de vrede zal dicteren, niet al te ernstig opnemen, zulke redevoeringen als die van dr. Solff, de staatssecretaris van koloniën, staan niet alleen. En waar komt de hele rede van Solff eigenlijk anders op neer dan dit “Duitsland wil Kongo hebben”?

Wat dit beduidt, laten wij aan het combinatievermogen van onze lezers over. In alle geval hebben de Duitsers het een tijd lang geprobeerd met wat, naar hun opvatting althans, bescheidenheid was. Ze hebben daar zo weinig succes mee gehad, dat ze het voor hetzelfde geld wel weer eens op het voorbeeld van hun tegenstanders, die dagelijks de Hohenzollerns afzetten, enz., met een grote mond kunnen proberen. Minder succes dan de andere methode kan het onmogelijk hebben.

Militaire beschouwingen.

Van militaire zijde schrijft men ons:

Kapitein Porsius beschouwt de aanvallen op Zeebrugge als een aanloop in de richting van een offensief van de ententevloten, hetwelk de verwoesting van de Duitse oorlogshavens ten doel zou hebben. Het zou echter niet onmogelijk zijn, dat zij de voorlopers waren van een grootscheepse aanval op de Vlaamse kust, een laatste wanhopige poging om in de geweldige frontale worsteling de vijand toch nog de vleugel af te nemen.

In dat verband trekt dan ook de uitbreiding, die het slagfront naar het noorden genomen heeft, bijzonder de aandacht. Reeds het officiële bericht van 1 juni meldde, dat bij de legergroep van prins Rupprecht in de duinenstreek, aan de kust in het vak van leper en vooral in de buurt van Wijtschate de artilleriestrijd de vorige avond een grote hevigheid kreeg. Telkens kwamen nieuwe berichten van

toenemende geschutstrijd in Vlaanderen, waarbij vooral de sector Wijtschate het moest ontgelden, waar telkens in de namiddag de artillerieslag tot de grootste hevigheid toenam. Nadat daarop sterke verkenningaanvallen waren gevolgd, baarde het geen verwondering meer, toen het Duitse bericht van 7 juni mededeelde, dat, in de vroegte, na uitgebreide mijnontploffingen en zeer hevig roffelvuur met infanterieaanvallen der Engelsen, de slag in Vlaanderen volledig was ontbrand.

Het aanvankelijk succes, vooral ook tengevolge van de aanwending van geweldige vernietigingsmiddelen, o.a. de ontploffing van meer dan een miljoen pond sterk explosieve stoffen, waarbij de dorpen Mesen en Wijtschate als het ware van de aarde werden weggevaagd, was groot. Op een front van 14,5 km van ten zuiden van de Douvebeek tot het noorden van de Sorelberg werden de Duitse verdedigingslinies genomen.

Reeds het Duitse avondbericht van 7 juni had het binnendringen in de voorste stellingzone gemeld, doch voegde er aan toe, dat de heen en weer golvende strijd nog in volle gang was. We betwijfelen dan ook of in de voorste stellingen reeds veel van de aangevoerde reserves aanwezig waren. Volgens Reuters bijzondere correspondent bij de Britse troepen in Frankrijk, hadden de Duitsers, die deze aanval al dagen lang verwachtten, drommen soldaten opgevoerd om de slag te weerstaan. Onder deze drommen zullen echter de ontploffingen wel niet hun slachtoffers hebben gemaakt. Ze zullen, zoals de ondervinding nu wel genoegzaam heeft geleerd, op behoorlijke afstand van de stellingen gereed zijn gehouden, teneinde de in de verwoeste linies binnendringende tegenstanders pas dan te lijf te gaan. We vernamen dan ook van krachtige tegenaanvallen bij Mesen, doch tenslotte werden de Duitse troepen uit de naar het westen vooruitspringende bocht op

een vooraf ingerichte stelling tussen de kanaalhoek ten noorden van Hollebeke en het Douveterrein, 2 km ten westen van Waasten teruggetrokken.

Voorlopig zijn de Duitsers dus hier weer uit sterke stellingen verdreven. Het verdient daarbij wel de aandacht dat Reuters correspondent in het Engelse hoofdkwartier meldt, dat generaal Plumer en zijn staf een jaar lang hun plannen voor deze aanval hadden voorbereid, hun materieel bijeengebracht en in alle onderdelen hun vernietigingstaak bestudeerd.

Nu is er voor de Engelsen nog de moeilijke taak weggelegd zich in het verwoeste en doorploegde terrein te handhaven.

Ongetwijfeld zal een verwoede strijd hier nog wekenlang worden voortgezet. Geweldige verliezen zullen aan beide zijden worden geleden, doch wil men meer bereiken dan een slijtage van de Duitse weerstandskracht - een succes van slechts betrekkelijke waarde, in verband met de sterkteverhoudingen – dan zal de strijd zich verder naar het noorden moeten uitbreiden.

In de hoogste mate spannend zal het worden, indien de strijd over het gehele front van Atrecht tot de zee met de uiterste heftigheid ontvlamt en tenslotte een grote flankaanval ter zee de kroon zet op de geweldige druk tegen het Vlaams-Franse vleugelfront.

Volgens de XXe Siècle mogen de Belgische soldaten de volgende kranten lezen:

1°. Alle Belgische bladen, in Frankrijk, Engeland en Holland uitgegeven, en door het groot hoofdkwartier met censuur toegelaten;

2°. De Engelse, Franse, Italiaanse en Russische bladen, door de censuur der verbondenen nagezien;

3°. Het Nederlandse blad De Telegraaf, de Zwitserse bladen La Gazette de Lausanne en Journal de Genève.

10 juni 1917

Londen, 9 juni. Officieel: Gisteravond heeft de vijand na een geduchte geschutvoorbereiding een machtige tegenaanval op bijna heel ons nieuwe front bezuiden Ieper van Styves tot benoorden het kanaal van Ieper naar Komen over een afstand van zowat zes mijl ingezet. De aanval werd door sterke krachten uitgevoerd, die bestonden uit verse divisies die uit de vijandelijke reserves geput waren. Er zat een vastberaden stuwkracht achter. Onder het vernietigingsvuur van onze artillerie en machinegeweren is hij op alle punten volkomen afgeslagen.

De strijd was ten oosten van Mesen vooral bitter evenals in de buurt van Klein-Zillebeke ten noorden van het kanaal. Om middernacht waren langs onze ganse linie de aanvallen van de vijand onder grote verliezen gefnuikt. Onze troepen blijven in het bezit van al het terrein, sinds het begin van de slag door ons gewonnen.

Londen, 9 juni. Officieel avondbericht: Ten zuiden van Ieper was de dag kalm. Wij kwamen aan de rechterflank van de nieuwe stellingen een weinig vooruit. Het gezamenlijk aantal gevangenen sinds 7 juni gaat de 7000 te boven. In de buurt van de Groenlandheuvel zijn onze stellingen verbeterd.

Berlijn, 8 juni. Officieel avondbericht: Na afloop van de gevechten van gisteravond hebben de Engelsen tot dusver geen nieuwe aanvallen tussen Ieper en Armentières gedaan.

Berlijn, 9 juni. De gisteren verwachte voortzetting van de aanval der Engelsen in de boog bij Wijtschate is uitgebleven.

Eerst tegen 9 uur 's avonds begonnen de in het stafbericht vermelde gevechten aan het kanaal van Ieper en in het Douvedal. Weer namen de Duitse batterijen bij Rijsel door flankvuur deel aan de strijd, beschoten concentraties van vijandelijke troepen zwaar en verstrooiden ze.

11 juni 1917

Londen, 9 juni. Officieel avondbericht: Bedrijvigheid van de artillerie over en weer. De dag was rustig aan het front ten zuiden van Ieper.

We wonnen enigszins terrein op de rechtervleugel van onze nieuwe stellingen.

Het gehele aantal gevangenen, dat wij sedert 7 juni genomen hebben, bedraagt nu ruim 7000. Een groot aantal kanonnen, machinegeweren en mijnwerpers liggen nog bedolven onder de wrakhoop.

Londen, 10 juni. Officieel middagbericht. In de afgelopen nacht hebben wij opnieuw op een aantal punten van ons slagfront ten zuiden van Ieper terrein gewonnen. Ten zuidoosten van Grétry, ten zuiden van Armentières en ten noordoosten van Ieper hebben wij vannacht met succes uitvallen ondernomen en 17 gevangenen meegebracht.

Londen, 10 juni. Officieel avondbericht: De vijand heeft ten zuiden van Ieper geen tegenaanval meer gedaan, maar zijn artillerie blijft in die streek in de weer.

Parijs, 9 juni. Officieel avondbericht:

In België heeft onze artillerie de Duitse loopgraven in de streek van Nieuwpoort geweldig onder vuur genomen en ernstig beschadigd.

Berlijn, 10 juni. Officieel middagbericht. Legergroep prins Rupprecht:

In het vak tussen Ieper en het Ploegsteertbos was na een rustige ochtend de artilleriestrijd pas tegen de avond, vooral op de vleugels, toegenomen. 's Nachts rukten op verscheidene plaatsen Engelse compagnieën op tegen onze linies. Zij werden overal afgeslagen.

In Vlaanderen verloor de vijand eergisteren tien, gisteren zes vliegtuigen in luchtgevechten en door geschutvuur. Enige dagen geleden heeft de vliegerofficier Müller zijn 14^e vijand in een luchtgevecht neergeschoten.

Berlijn, 10 juni. Officieel avondbericht: Op alle fronten, ook in de bocht van Wijtschate, was de dag over het algemeen rustig.

Berlijn, 11 juni. Officieel: Legergroep prins Rupprecht: In de duinstreek bij Nieuwpoort en ten oosten van Ieper nam de vuuractie gisteren tijdelijk aanmerkelijk in kracht toe.

Ook op het gevechtsterrein ten oosten van Wijtschate en Mesen zwol het vuur tegen de avond aan. 's Nachts rukten na een hevige vuuractie Engelse compagnieën tegen onze linies ten westen van Hollebeke en Wambeke op, maar werden teruggeslagen.

Ten zuiden van het dorp mislukten gisteravond aanvallen der Engelsen op de pottenbakkerij ten westen van Waasten.

Londen, 11 juni. De oorlogscorrespondent Gibbs meldt: Het ondermijnen van de Engelse stellingen was gedurende een jaar aan

de gang geweest; het was uitgevoerd door een aantal compagnieën tunnelgravers uit Australië, Nieuw-Zeeland en onze eigen mijnndistricten. Het was een harde, zware arbeid; want de vijand legde tegenmijnen aan, en de onzen doorleefden vreselijke ogenblikken, als de werkers het geluid van houweelslagen vlakbij zich hoorden en zij met snelheid de tunnels moesten ontruimen, wilden zij niet “naar de andere wereld worden geblazen”.

Er heerste een doodse stilte in de tunnel bij heuvel 60, toen daar om 10 minuten over drie met een metalen plaat contact werd gemaakt. Een onderdeel van een seconde later deed een vreselijke ontploffing alles beven. Bij de aardbeving spleet heuvel 60 open en er volgde een grote uitbarsting van vlamwolken. Sommige van onze Engelse troepen namen na deze explosie heuvel 60, die enkelen van hen ondersteboven gooiden, op het ogenblik dat zij in de loopgraaf klaar stonden om tot de bestorming over te gaan.

Juist ten zuiden van die mannen waren troepen uit Londen, die zich aan weerskanten van het kanaal van Komen naar Ieper bevonden, bezig, al vechtend de bouwvallen van het beroemde Witte Kasteel ten zuiden van het kanaal van West-Hollebeke te naderen. Het is het kasteel Matthieu. Een aantal van de Londenaren moesten ten noorden van het kanaal hard vechten. Ze werden van twee kanten door machinegeweervuur bestookt. De vijand had krachtige verdedigingspunten in twee driehoekige stortplaatsen, waar aarde van de kanaalwanden was gestort. Daaronder had de vijand tunnels aangelegd. Een van die aardhopen werd door de Londenaren genomen; maar van de andere, aan de overzijde van de rivier, welke aardhoop de kanaaloevers tegenover het Witte Kasteel beheerste, moesten zij terug. Bij het Witte Kasteel, waar de Londenaren vochten, gingen de Duitsers niet dan na hevige tegenstand terug. De bouwvallen van het kasteel werden bezet gehouden door

anderhalve compagnie; en de Duitsers wierpen met bommen om zich de aanvallende troepen van het lijf te houden. Een Duits peloton kroop om de kasteelmuren heen en wierp bommen over deze stukken metselwerk heen. Na enige tijd hees de vijand de witte vlag; er werden zestig man gevangen genomen.

De Londenaars hadden nog veel moeite om de rivier over te komen. Rechts van hen lagen sommige regimenten uit Engelse graafschappen, die op hetzelfde terrein hadden gevochten, toen de eerste tanks werden gebezigd, in de nacht van 6 juni. Ze lagen bij St.-Elooi in de vooruitstekende punt tegenover de aardehoop. In vorige gevechten waren er (door de Duitsers) diepe mijngangen in aangelegd; maar zij wisten niet, dat wij daaronder nieuwe mijnen hadden geboord. Toen het contact werd tot stand gebracht door de officieren van de graversafdelingen, ging een wild gejuich op uit duizenden kelen. Het opgewonden gejuich kon zelfs boven het gekraak van de ontploffingen worden vernomen. Daarop stormden talrijke infanteristen voorwaarts, om de grote, opengelegde kraters heen en voorbij de eerste Duitse loopgraaflijnes, die op vreselijke wijze waren vernield en uit hun verband gehaald. Er waren hier niet veel levende Duitsers, en zij, die nog leefden, waren door de schok en door de vrees dermate verbijsterd, dat zij in het geheel niet vochten. Achter hen was een versterkte plaats, de "Damstrasse" geheten, een straat van cementen huizen, gebouwd van grote blokken van 2 meter dik en zo geweldig solide, dat zelfs het springen van de zware granaten er weinig schade aan kon toebrengen. Deze stelling had onze officieren veel zorgen gebaard, want zij kenden haar sterkte; maar ons granaatbombardement was zo geweldig, dat vele blokhuzen waren in stukken gebroken en het garnizoen van de Damstrasse van schrik machteloos was geworden en werd gevangen genomen. De infanterie ging verder voorwaarts door een land van vreselijke chaos, verkoelde boomstronken, vernielde

loopgraven, afvalhopen, enz., die tot dusver sterke punten van de Duitsers waren geweest, en afbraak van machinegeweren, prikkeldraad, bommen en lijken.

De eerste tegenslag kwam bij een herberg, waar de Duitsers, die er in waren, besloten hun leven zo duur mogelijk te verkopen. Ze hadden machinegeweren en geweren en openden het vuur op de onzen, die heel wat verliezen kregen. Want dezen wilden zich niet laten dwarsbomen, wat het ook zou mogen kosten.

Zij namen dekking, waar zij die konden vinden, en gebruikten hun geweren om de plaats te beschieten. Een voor een vielen de Duitsers neer en hun vuur verslaptte. Toen deden onze manschappen een charge tegen de bouwvallen en namen iedereen gevangen, die nog leefde. Langs de gehele slaglinie traden te tanks op, over elk terrein. Ze leden niet veel verliezen en zouden meer succes gehad hebben zo onze infanterie meer hulp van hen had nodig gehad. De volledigheid van deze overwinning en van de opmars van onze troepen is in de eerste plaats te danken aan de kanonnen en de kanonniers en de hoogste lof moet toegezwaard worden aan deze mannen, die gedurende bijna 14 dagen dag en nacht werkten onder de intense inspanning van hels lawaai, zonder voldoende slaap en aanhoudend in levensgevaar. De officieren der kanonniers zijn hees van het "vuur" commanderen. Ze zijn voor het ogenblik vermagerd door lichamelijke en geestelijke uitputting. De munitiedragers werkten zich stijf om de kanonnen te voeden. Ze hebben ongelooflijke hoeveelheden granaten aangevoerd.

De kanonniers van één divisie alleen hebben 180.000 granaten afgevuurd met hun veldbatterijen en meer dan 40.000 met hun zware stukken. Het munitieverbruik van al de andere groepen kanonnen is naar evenredigheid geweest.

Nadat onze troepen het hoge terrein van Wijtschate en Mesen veroverd hadden, werd aan alle batterijen het order gegeven de paarden aan te spannen. De kanonnen werden op de affuiten geplaatst en halverwege de slag werden de oude stellingen der kanonnen verlaten, na twee en een half jaar oorlogvoeren ter plaatse. In de velden, die gedurende die tijd iedere dag door de Duitse granaten doorploegd waren, stond de infanterie, om de batterijen voorbij te laten trekken en uit de duizenden mannen, deze mannen, deze met stof bedekte, verschroeide soldaten van ons, die wachtten om voorwaarts te gaan, ter ondersteuning van de eerste golven der aanvallende troepen, steeg een groot gejuich op, dat de weg der kanonniers volgde en met hen tegen de heuvelrand opsteeg. Hier werden de kanonnen opgesteld en in werking gebracht voor de tweede fase van het gevecht, langs verdere hellingen.

Londen, 10 juni. Reuters bijzondere correspondent aan het Engelse front seinde zaterdagavond: De laatste berichten over de aanval in het centrum, die gisteravond ondernomen is tegen onze nieuwe stellingen langs de rug van Mesen bewijzen dat hij de Duitsers verbazend duur kwam te staan. We hebben een wonderbaarlijk sterke geconcentreerde artilleriemacht naar voor gebracht, die het open terrein beheerst, waarover de aanval zich moest ontplooiën en onze beheersing van die rug gaf ons een uitstekende uitkijkpost. In het roffelvuur van onze batterijen en machinegeweren werden de Duitsers in massa neergemaaid. De kleine post te Klein-Zillebeke, die onze bezetting opgaf, onder de druk van een grote overmacht, werd kort daarna hernomen en ondanks de grote offers aan mensen, die de Duitsers brachten, verloren wij geen meter van het terrein, dat wij in de slag van donderdag genomen hadden. De verliezen van de vijand sedert de ochtend van de 7^e worden geschat op vijfmaal het aantal gevangenen, dat wij in de gevechten van

donderdag genomen hebben. Een aantal gevangenen worden nog steeds binnengebracht.

De omvang van de ramp die de Duitsers overkwam, moge blijken uit de wederwaardigheden van de 3^e Beierse divisie die een andere divisie op de dag voor de aanval afgelost had. Het overschot dat donderdagavond teruggetrokken werd na het invallen van de duisternis, was niet langer een in de oorlog bruikbare eenheid.

Gevangenen getuigen van het verschrikkelijke bloedbad dat aangericht is.

Ze beschouwen onze kokende oliespuiten en vlammenwerpers als de rechtvaardige straf voor hun eigen oorlogsmethoden.

Als een bewijs van de buitengewone krachtadigheid van het werk der artillerie wordt aangehaald, dat de batterijen zo flink oprukten, en vlak achter de wegstormende infanterie opnieuw in actie kwamen, dat wij een paar uur nadat de slag begonnen was, feitelijk een nog sterker geconcentreerd artillerievuur op de voornaamste uitvalspunten konden richten dan bij het begin, toen toch ieder kanon reeds op zijn lang van tevoren vastgestelde plaats stond.

Thans is aan de wereld bewezen, dat het Engelse leger tegen het Duitse kan optreden, wanneer en waar het verkiest, met het volste vertrouwen op een zegevierende afloop.

Londen, 9 juni. Reuters bijzondere correspondent aan het Engelse front seint heden: De slag van Vimy en van Mesen zijn verschillende strategische overwinningen. Ze hebben het gehele aangezicht van de toestand aan het westelijke front te noorden van Atrecht veranderd. Twee zulke verpletterende slagen binnen betrekkelijk korte tijd tegen het prestige en de materiële sterkte van de Duitsers

zijn zeer bemoedigend en zijn mijlpalen van de vooruitgang van de oorlog. Een belangwekkende gissing is nu, wat de Hunnen zullen doen, om te trachten hun bankroete krediet te herstellen. Terwijl het altijd gevaarlijk is om in oorlogstijd te profeteren, geloof ik vrij veilig te kunnen zeggen dat zij hun twee “onneembare” stellingen Vimy en Mesen voor altijd hebben verloren.

Het is het vierde Duitse leger dat deze zware nederlaag heeft geleden onder bevel van generaal Sixt von Arnim, die een thans vermaard verslag uitbracht over de gevechten aan de Somme, waarin hij voor de Engelse methoden en de Engelse moed een verstandig inzicht bleek te bezitten. Het meest verbazingwekkende verschijnsel bij de overwinning van Mesen was de snelheid waarmee de beslissing verkregen werd. Het eigenlijke gevecht was betrekkelijk weinig meer dan een onbelangrijke episode in de slag. Dit zeggende, wens ik geen ogenblik de prachtige voortvarendheid en dapperheid van onze manschappen te verkleinen, maar zij erkennen zelf dat de slag is gewonnen door de kanonnières en de genietroepen voor zij optrokken. Gehele compagnieën bereikten hun doel zonder verlies.

Het wordt hoe langer hoe zekerder, dat de verliezen van de vijand schrikbarend waren en geheel buiten verhouding van het gemiddelde cijfer, dat men mag afleiden uit het aantal gevangenen. Waarschijnlijk zullen wij nooit vernemen, hoeveel kanonnen de Duitsers in deze slag verloren hebben, daar men weet dat zulk een groot aantal bedolven zijn.

Onze vliegers verdienen ook alle mogelijke bewondering. Een vlieger ontdekte bijvoorbeeld een Duitse stafauto, die langs de weg snorde met vijf officieren erin. De vlieger dook tot op vier voet afstand. De waarnemer liet onderwijl aldoor zijn Lewis-geweer

spelen en bij een poging om te ontsnappen vloog het voertuig de dijk af en de vlieger zag de officieren eruit geslingerd worden, in modder en rook.

Tot gisteravond bleef de toestand betrekkelijk rustig, behalve dan dat de artillerie voortdurend schoot, waarin wij een groot overwicht bezitten. De Duitsers hoopten zich verscheidene malen op, maar onze artillerie fnuikte gewoonlijk deze concentraties voor zij binnen een gewerschot afstand kwamen en het gerucht wil, dat de officieren moeite hebben, om hun manschappen in de wervelstorm van kanonvuur te sturen. Men moet dat gerucht echter niet als ernstig beschouwen, wegen de algemene tegenaanval die gisteravond beproefd is.

De kranigheid waarmee onze artillerie de infanterie steunde, was boven alle lof verheven. Ik verneem, dat een ongelooflijk aantal kanonnen dicht achter de nieuwe stellingen naar voren gebracht werden, voor de zon ver boven de gezichtseinder geklommen was. Als de vijand zijn reserves op dezelfde kwistige wijze in de strijd wil brengen als hij deed na de slag bij Atrecht, zal hij datgene doen wat Haig stellig het liefst zou zien gebeuren.

De les, die de slag van Mesen weer geleerd heeft, is dat geen verdedigingswerken voldoende in staat zijn, om het overwicht van de zware artillerie te weerstaan. Dat overwicht hebben wij nu, en misschien nog wat meer als reserve. Maar van nog meer betekenis is het, dat wij langzaamaan de beheersende stellingen krijgen, waaruit wij het overwicht met de dodelijkste uitwerking kunnen gebruiken.

Londen, 11 juni. De militaire medewerker van de Times zegt in een artikel over de overwinning van Mesen: Men heeft aan de Duitsers

verzekerd dat de meedogenloze duikbootoorlog ons in zes weken klein zou krijgen en voor dat verwachte succes hebben zij de vijandschap van de Verenigde Staten geriskeerd. Ofschoon de Duitsers nog gepaaid worden met de verzekering dat wij gebrek lijden, zullen sommige van hun rondzwerfende spionnen het Duitse legerbevel er toch wel van verwittigd hebben, dat Engeland nauwelijks lijdt in vergelijking met Duitsland. De Duitsers werd ook verteld, dat wij te Atrecht de reservemunitie verschoten hadden, die wij deze winter hadden opgehoopt, en dat die spoedig uitgeput zou zijn. De verdedigers van de rug van Mesen zullen nauwelijks in die illusie delen en ofschoon wij bescheiden liefhebbers zijn in het spel van de landoorlog, beginnen wij te vermoeden, dat wij beter zijn dan de beroepsspelers, in elk opzicht. We begrijpen heel goed dat het voor de Duitsers nodig is, om Hindenburg in de hemel te verheffen, maar wij hebben hem daar nog niet zien zweven. Hij en Ludendorff hebben, sinds zij de leiding in handen kregen, de veldtocht in het westen gevoerd als doodgewone generaals en wij kunnen, behalve in hun snoevende en misleidende berichten, niets ontdekken waarin zij uitmunten. Als men 300.000 gevangenen en 500 kanonnen verliest, terwijl men beweert bijna even sterk als de Engelsen te zijn, levert men nu juist niet het bewijs van bevoegdheid en over het algemeen vinden wij, dat Moltke en Falkenhayn het er goed afbrachten. Wij bewonderen zeker de stoutmoedigheid waarmee de Duitse pers verklaart, dat onze verliezen van drie tot vijf maal zo groot zijn als zij werkelijk geweest zijn.

Maar wij kunnen niet begrijpen wat men daarmee wil, daar een simpele optelling van onze openbaar gemaakte verliezen de waarheid aan het licht zouden gebracht hebben. Maar waarheid is nooit iets, waarnaar de Duitsers streven. Wij kunnen alleen veronderstellen dat de Duitsers onze verliezen naar hun eigen verliezen rekenen.

Berlijn, 10 juni. In het vak van Wijtschate hield op 8 juni de uitgeputheid van de Engelsen aan. Ook de artilleriebedrijvigheid bleef binnen matige perken. Alleen aan het kanaal van Ieper nam zij 's middags toe en groeide 's avonds nog aan tegen de Duitse batterijstellingen ten zuiden van de Douve en in het achterwaarts gelegen terrein.

De Duitse artillerie nam gevulde Engelse loopgraven in het bos van Ploegsteert en ten noordwesten daarvan onder vuur. De pogingen van de Engelsen, om zich in het veroverde terrein te organiseren, werden krachtig door flankvuur van de Duitse artillerie in de sector van Ieper en door batterijen ten noorden van Rijsel bestreden. Ten zuidwesten van Hollebeke werd een geslaagde tegenaanval ondernomen, welke de Engelsen verschillende Lewis-geweren kostte. Op het gehele front in Artois bleef het artillerievuur op 9 juni matig. Infanterieaanvallen hadden nergens plaats. Ook hier maakten de zware verliezen, welke de Engelsen bij hun vergeefse aanvallen tegen Lens op 8 juni leden, een rustpauze noodzakelijk, zowel als een nieuwe groepering van de afgetreden troepen.

Volgens nadere berichten werd hier de aanval over zes kilometer breedte door ongeveer 2 Canadese divisies en 1 Engelse divisie ondernomen. De gevechten waren uiterst verbitterd, waarvan de grote verliezen van de Engelsen aan doden en gewonden getuigenis afleggen. Bij de zuivering van de laatste Engelse steunpunten en het voorterrein konden deze verliezen zonder tegenspraak worden geconstateerd.

Berlijn, 9 juni. Uit Engelse persbeschouwingen blijkt, dat het eerste doel van de slag in Vlaanderen de verovering van Rijsel is. De door de correspondent van de Morning Post verwachte snelle opmars naar die stad heeft echter nog de tijd. Terwijl bij de verovering van

de Vimy-hoogten, die van Duitse zijde nooit als succes van de Engelsen betwist is, een niet onaanzienlijke terreinwinst is behaald, met weliswaar zware verliezen, die de uitslag van de strijd niet zou kunnen rechtvaardigen, heeft de bezetting van de boog van Wijtschate de Engelsen ontzettende offers gekost, waar slechts een zeer kleine winst tegenover staat. Met het opgeven van de vooruitgeschoven en moeilijk te verdedigen boog van Wijtschate moest natuurlijk altijd rekening gehouden worden. Daar kwam bij dat de Engelsen door talrijke door hen gegraven mijngangen de Duitse stelling daar in hoofdzaak in de lucht lieten vliegen en op de rest, die ervan was blijven staan, en op de daarin liggende bezettingen met een verspilling van munitie, een roffel sloegen, die zelfs de verenigde granaatfabrieken van de gehele Entente, Amerika inclusief, op de duur niet kunnen verdragen. De geringe buit aan geschut, die de Engelsen kunnen opgeven, verduidelijkt het feit, dat de Duitse hoofdverdedigingsstellingen meer naar achteren toe lagen, en dat de Engelsen voor die vooruitgeschoven hoek een onzinnige hoeveelheid bloed en munitie opgeofferd hebben. Evenals in Frankrijk de successen van 16 en 17 april slechts kort gejuich verwekten, maar bij het bekend worden van de offers, die ze gekost hadden, voor diepe verslagenheid plaats maakten, zo zal zich ook in Engeland hetzelfde voordoen, zodra het land zal vernemen, hoe duur die enkele vierkante kilometers grond gekocht zijn. Terecht zal in Engeland de overtuiging veld winnen, dat het bij de tegenwoordige vorm van de oorlog niet op winst of verlies van kleine of zelfs grotere stukken terrein aankomt, maar uitsluitend op het behoud van zijn eigen gevechtskracht en de vermindering van die van de vijand. Dit laatste hebben de Duitse troepen bij de strijd in de boog van Wijtschate schitterend bereikt.

Het bombardement van Oostende.

Londen, 10 juni. De admiraliteit maakt bekend dat een pas ondernomen verkenning aantoont dat alle grote schepen uit Oostende weggenomen zijn. De twee torpedojagers waarvan gemeld werd dat zij naar Zeebrugge gesleept werden, zijn vermoedelijk die, welke bij het bombardement beschadigd zijn. De haven ziet er verlaten uit.

De oorlogstoestand.

Op het nieuwe slagfront ten zuiden van Ieper hebben de troepen van beide partijen een betrekkelijk rustige zaterdag en zondag gehad. Alleen melden beide partijen enige vergeefse aanvallen van de tegenpartij. Op enige punten wisten de Engelsen hun linie wat te verbeteren, maar de acties, die daartoe leidden, waren niet van grote omvang.